

DENTAL AND MEDICAL PROBLEMS

QUARTERLY

2011, Vol. 48, No. 4 (October–December)

Publisher

Official Organ Wrocław Medical University
and Polish Dental Society

Editor-in-Chief

TOMASZ KONOPKA

Vice-Editor-in-Chief

HALINA PANEK

Secretary

ANNA PARADOWSKA-STOLARZ

International Editorial Board

MARIA BUSCEMI (Palermo, Italy), JOSÉ DURAN VON ARX (Barcelona, Spain),
UWE ECKELT (Dresden, Germany), THOMAS GEDRANGE (Greifswald, Germany),
KRYSZYNA KONOPKA (San Francisco, USA), NAZAN KÜÇÜKKELEŞ (Istanbul, Turkey),
PIERRE LAFFORGUE (Lille, France), CHARLES PILIPILI (Louvain, Belgium),
ALINA PŪRIENĖ (Vilnius, Lithuania), ROSTYSLAV STUPNYTSKY (Lviv, Ukraine)

Editorial Board

TERESA BACHANEK (Lublin), ZDZISŁAW BEREZNOWSKI (Gdańsk), MARIA CHOMYSZYN-
-GAJEWSKA (Kraków), JAKUB GOŁĄB (Warszawa), RENATA GÓRSKA (Warszawa),
MICHAŁ JELEŃ (Wrocław), URSZULA KACZMAREK (Wrocław), BEATA KAWALA (Wrocław),
KAZIMIERZ KOBUS (Polanica-Zdrój), RYSZARD KOCZOROWSKI (Poznań),
TADEUSZ F. KRZEMIŃSKI (Katowice), MARIUSZ LIPSKI (Szczecin), STANISŁAW MAJEWSKI
(Kraków), IWONA NIEDZIELSKA (Katowice), LESZEK PARADOWSKI (Wrocław),
BOGUMIŁ PŁONKA (Wrocław), STANISŁAW POTOCZEK (Wrocław), MAŁGORZATA RADWAN-
-OCZKO (Wrocław), INGRID RÓŻYŁO-KALINOWSKA (Lublin), JERZY SOKALSKI (Poznań),
JACEK C. SZEPIETOWSKI (Wrocław), DANUTA WASZKIEL (Białystok), STEFAN WŁOCH
(Poznań), JAN WNUKIEWICZ (Wrocław), MAGDALENA WOCHNA-SOBAŃSKA (Łódź),
WANDA WOJTKIEWICZ-ROK (Wrocław), ANDRZEJ WOJTOWICZ (Warszawa),
DARIUSZ WOŁOWIEC (Wrocław), KRZYSZTOF WOŹNIAK (Szczecin), MAREK ZIĘTEK (Wrocław)

Technical Editorship

DAGMARA DROZD, WOJCIECH KOWALSKI, HELENA ŚNIEŻYK

Address of Editorial Office

EWA ŚNIEŻYK-MILCZYŃSKA
T. Chałubińskiego 6a, 50-368 Wrocław
tel.: +48 71 784 15 86, faks: +48 71 784 00 32
e-mail: ru-w@am.wroc.pl

Redaktorzy tematyczni 2012–2013 (Thematic Editors)

Kariologia i profilaktyka stomatologiczna (Cariology and Dental Prevention)

Prof. dr hab. URSZULA KACZMAREK (Wrocław, Poland)

Endodoncja (Endodontics)

Prof. dr hab. MARIUSZ LIPSKI (Szczecin, Poland)

Stomatologia wieku rozwojowego (Pediatric Dentistry)

Prof. dr hab. MAGDALENA WOCHNA-SOBAŃSKA (Łódź, Poland)

Patologia jamy ustnej (Oral Pathology)

Prof. dr hab. RENATA GÓRSKA (Warszawa, Poland)

Periodontologia (Periodontology)

Prof. ALINA PŪRIENĖ (Vilnius, Lithuania)

Chirurgia stomatologiczna (Dental Surgery)

Prof. dr hab. ANDRZEJ WOJTOWICZ (Warszawa, Poland)

Chirurgia szczękowo-twarzowa (Maxillofacial Surgery)

Dr hab. IWONA NIEDZIELSKA (Katowice, Poland)

Implantoprotetyka (Implant Prosthodontics)

Prof. dr hab. STANISŁAW MAJEWSKI (Kraków, Poland)

Ortodoncja (Orthodontics)

Prof. dr hab. BEATA KAWALA (Wrocław, Poland)

Gerostomatologia (Gerodontology)

Prof. dr hab. RYSZARD KOCZOROWSKI (Poznań, Poland)

Radiologia stomatologiczna (Dental Radiology)

Prof. dr hab. INGRID RÓŻYŁO-KALINOWSKA (Lublin, Poland)

Redaktor statystyczny (Statistic Editor)

KRZYSZTOF TOPOLSKI (Wrocław, Poland)

To order "Dental and Medical Problems" subscription please contact:

Zamówienia na prenumeratę „Dental and Medical Problems” należy składać pod adresem:

Zofia Gacek

T. Chałubińskiego 6a, 50-368 Wrocław

tel.: +48 71 784 11 35, faks: +48 71 784 00 32

e-mail: gacek@wyd.am.wroc.pl

Cena jednego zeszytu wynosi 42 zł, rocznika 168 zł

Account number/ Numer konta:

PKO BP I/O we Wrocławiu

24 1020 5226 0000 6602 0024 7478

© Copyright

Manuscripts accepted for publication become the property of "Dental and Medical Problems" which is copyrighted by Wrocław Medical University and Polish Dental Society. The manuscripts cannot be published in whole or in part without the permission of the Editor.

Print edition is the original version of the journal.

© Copyright

Maszynopis zakwalifikowany do druku staje się własnością „Dental and Medical Problems”, którego prawa posiada Akademia Medyczna im. Piastów Śląskich we Wrocławiu oraz Polskie Towarzystwo Stomatologiczne. Artykuły nie mogą być publikowane w całości lub w częściach bez zgody Wydawcy.

Wersja papierowa jest pierwotna.

Strona internetowa czasopisma i streszczenia: www.dmp.stom.am.wroc.pl

Indexed in: Scopus, DOAJ, Index Copernicus, Ministry of Science and High Education

Punktacja: ocena parametryczna czasopism Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego – 6 pkt,

Index Copernicus – 5,43 pkt

Redakcja nie odpowiada za treść reklam

Czasopismo jest finansowane przez Akademię Medyczną im. Piastów Śląskich we Wrocławiu

Opracowanie typograficzne i projekt okładki: Maciej Szłapka

Skład i łamanie: Pracownia Składu Komputerowego TYPO-GRAF

Druk i oprawa: Wrocławska Drukarnia Naukowa PAN im. S. Kulczyńskiego Sp. z o.o.

Nakład: 300 egz.

Contents

Editorial

- KATARZYNA OLSZEWSKA, IZABELLA DUNIN-WILCZYŃSKA: Orthodontic Management of Children with Autism – Review of the Literature 459

Original Papers

- ANNA ZAWILSKA, RAFAŁ KOSZOWSKI, JOANNA ŚMIESZEK-WILCZEWSKA: Comparison of Anatomical Structure with the Orthopantomographic Image of the Impacted Third Molar Teeth 465
- MAŁGORZATA NĘDZI-GÓRA, RENATA GÓRSKA: Elastase Concentration in Saliva in Patients with Chronic Periodontitis 474
- WOJCIECH BEDNARZ, AGATA ZIELIŃSKA: Ultrasonic Biometer and Its Usage in an Assessment of Periodontal Soft Tissue Thickness and Comparison of its Measurement Accuracy with a Bone Sounding Method 481
- KAJA WICHROWSKA, KATARZYNA FABJAŃSKA, HALINA PAWLICKA: Frontal Teeth Trauma Prevalence Among Special Olympics Athletes with Intellectual Disabilities from Chosen Countries of Europe and Asia 490
- LIDIA POSTEK-STEFAŃSKA, TOMASZ MAZUR, IWONA WYSOCZAŃSKA-JANKOWICZ, LECH BORKOWSKI, JACEK BEDNARSKI, ANNA MERTAS, ELŻBIETA BOBELA, WOJCIECH KRÓL: The Comparison of the Effectiveness of Bacterial Elimination from Root Canals after Chemomechanical Preparation with Hand and Rotary Instruments 496
- LIDIA POSTEK-STEFAŃSKA, JACEK BEDNARSKI, TOMASZ MAZUR, LECH BORKOWSKI: *In vitro* Evaluation of Matched-taper Single Cone ProTaper® and Therafil® Technique Root Canal Obturations Using Digital Radiography and Cone-beam Volumetric Tomography – a Preliminary Report 505
- ZBIGNIEW KOZŁOWSKI, MAŁGORZATA RADWAN-OCZKO: Influence of Physical Effort During the Test Progressive for Concentration of Magnesium in Resting Mixed Saliva 513
- IZABELLA DUNIN-WILCZYŃSKA, MARCIN RUDZKI, ŁUKASZ SIDOROWICZ: Orthodontic Plaster Casts Versus Digital Models 519
- ANNA SOBIESZCZAŃSKA, MARIA KOZIOŁ-MONTEWKA, JAROSŁAW SOBIESZCZAŃSKI: Potential Etiological Factors of Cross Infections in Dentistry Basing on the Example of Certain Bacteria Isolated from the Human Upper Airways 525
- URSZULA KACZMAREK, MONIKA MYŚIAK-DĘBSKA, KATARZYNA DĘBSKA-ŁASUT: Oral Health Knowledge and Behaviour Among Freshman Dental and Medicine Students 532
- URSZULA KACZMAREK: Dental Students' Knowledge on Ageing and Perception of Elderly People ... 541

Reviews

- MACIEJ KOZŁIK, PIOTR WÓJCICKI, DARIUSZ RYCHLIK: Bone Graft Substitutes 547
- EWA GANOWICZ: Salivary Diagnostics in Systemic Diseases 554
- KAROLINA SKOCZEK-SZLOSSER, ELŻBIETA DEMBOWSKA: Condition of Oral Health in Patients with Bronchial Asthma – Literature Review 562
- KATARZYNA POTOCZEK-WALLNER, BEATA KAWALA, SZYMON CHOJNOWSKI: Torque – the Past and the Future. The Evolution of the Prescription of Orthodontic Brackets Due to Position of the Dental Root in the Alveolar Bone 570
- BOŻENA J. ROBAK, JOANNA BOŻYK, JANUSZ BOROWICZ: Conception of Construction of Root Part of Dental Posts – Review of the Literature 576

Clinical Case

- KATARZYNA PAZDRO-ZASTAWNY, MARZENA KUBACKA: Lipoma of the Nasopharynx 583
- MANSUR RAHNAMA, JOANNA SZCZERBA, ROZAN HAMWI: Salivary Stone in Sublingual Duct – Case Report 586
- KATARZYNA POTOCZEK-WALLNER, MAREK BOLANOWSKI, BEATA KAWALA: Dental Patient with Acromegaly – a Case Report 590

Historical Papers

- OLGA PARULSKA, MACIEJ DOBRZYŃSKI: History of Maxillofacial Traumatology 595
- MARIA KORDAS, BARBARA BRUZIEWICZ-MIKŁASZEWSKA, MACIEJ DOBRZYŃSKI: Professor Tadeusz Paweł (1920–2011) – Representative of Wrocław's and Cracow's School of Maxillo-Facial and Dental Surgery 601

Spis treści

Artykuł redakcyjny

KATARZYNA OLSZEWSKA, IZABELLA DUNIN-WILCZYŃSKA: Leczenie ortodontyczne dzieci z autyzmem – przegląd piśmiennictwa	459
---	-----

Prace oryginalne

ANNA ZAWILSKA, RAFAŁ KOSZOWSKI, JOANNA ŚMIESZEK-WILCZEWSKA: Porównanie budowy anatomicznej z obrazem pantomograficznym zatrzymanych trzecich zębów trzonowych	465
MAŁGORZATA NĘDZI-GÓRA, RENATA GÓRSKA: Stężenie elastazy w ślinie pacjentów z przewlekłym zapaleniem przyzębia	474
WOJCIECH BEDNARZ, AGATA ZIELIŃSKA: Zastosowanie biometru ultradźwiękowego w badaniu grubości tkanek miękkich przyzębia i porównanie jego dokładności pomiarowej z metodą „bone sounding”	481
KAJA WICHROWSKA, KATARZYNA FABJAŃSKA, HALINA PAWLICKA: Częstość występowania urazów zębów przednich u niepełnosprawnych intelektualnie sportowców Olimpiad Specjalnych wybranych krajów Europy i Azji	490
LIDIA POSTEK-STEFAŃSKA, TOMASZ MAZUR, IWONA WYSOCZAŃSKA-JANKOWICZ, LECH BORKOWSKI, JACEK BEDNARSKI, ANNA MERTAS, ELŻBIETA BOBELA, WOJCIECH KRÓL: Porównanie skuteczności eliminacji bakterii z kanałów korzeniowych po chemomechanicznym opracowaniu metodą ręczną i maszynową	496
LIDIA POSTEK-STEFAŃSKA, JACEK BEDNARSKI, TOMASZ MAZUR, LECH BORKOWSKI: Porównanie jakości wypełnień kanałów korzeniowych metodą pojedynczego ćwieka ProTaper® i Thermafil® z użyciem radiografii cyfrowej i wolumetrycznej tomografii komputerowej – doniesienie wstępne	505
ZBIGNIEW KOZŁOWSKI, MAŁGORZATA RADWAN-OCZKO: Wpływ wysiłku fizycznego podczas testu progresywnego na stężenie magnezu w spoczynkowej ślinie mieszanej	513
IZABELLA DUNIN-WILCZYŃSKA, MARCIN RUDZKI, ŁUKASZ SIDOROWICZ: Gipsowe a wirtualne modele ortodontyczne	519
ANNA SOBIESZCZAŃSKA, MARIA KOZIOŁ-MONTEWKA, JAROSŁAW SOBIESZCZAŃSKI: Potencjalne czynniki etiologiczne zakażeń krzyżowych w gabinetach stomatologicznych na przykładzie wybranych bakterii izolowanych z górnych dróg oddechowych człowieka	525
URSZULA KACZMAREK, MONIKA MYSIĄK-DĘBSKA, KATARZYNA DĘBSKA-ŁASUT: Wiedza i zachowania prozdrowotne dotyczące jamy ustnej studentów pierwszych lat studiów stomatologii i medycyny	532
URSZULA KACZMAREK: Wiedza na temat starzenia i postrzeganie osób w wieku starszym przez studentów stomatologii	541

Prace poglądowe

MACIEJ KOZLIK, PIOTR WÓJCICKI, DARIUSZ RYCHLIK: Preparaty kośćcozastępcze	547
EWA GANOWICZ: Wykorzystanie śliny w diagnostyce chorób ogólnoustrojowych	554
KAROLINA SKOCZEK-SZLOSSER, ELŻBIETA DEMBOWSKA: Stan zdrowia jamy ustnej u osób chorych na astmę oskrzelową – przegląd piśmiennictwa	562
KATARZYNA POTOCZEK-WALLNER, BEATA KAWAŁA, SZYMON CHOJNOWSKI: Torque wczoraj i dziś. Evolucja preskrypcji systemów zamków ortodontycznych w aspekcie pozycji korzenia zębowego w kości wyrostka zębodołowego	570
BOŻENA J. ROBAK, JOANNA BOŻYK, JANUSZ BOROWICZ: Koncepcje budowy części korzeniowej wkładów koronowo-korzeniowych w świetle piśmiennictwa	576

Prace kazuistyczne

KATARZYNA PAZDRO-ZASTAWNY, MARZENA KUBACKA: Tłuszczak części nosowej gardła	583
MANSUR RAHNAMA, JOANNA SZCZERBA, ROZAN HAMWI: Kamica przewodu ślinianki podjęzykowej – opis przypadku	586
KATARZYNA POTOCZEK-WALLNER, MAREK BOLANOWSKI, BEATA KAWAŁA: Pacjent stomatologiczny z akromegalią – opis przypadku	590

Prace historyczne

OLGA PARULSKA, MACIEJ DOBRZYŃSKI: Rys historyczny traumatologii szczękowo-twarzowej	595
MARIA KORDAS, BARBARA BRUZIEWICZ-MIKŁASZEWSKA, MACIEJ DOBRZYŃSKI: Profesor doktor habilitowany medycyny Tadeusz Paweła (1920–2011) – przedstawiciel wrocławsko-krakowskiej szkoły chirurgii szczękowo-twarzowej i stomatologicznej	601